

Sygn. akt: VU 1320/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lutego 2014 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: Ewelina Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 12 lutego 2014 r. w Legnicy

sprawy z wniosku Z. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania Z. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 27 sierpnia 2013 roku

znak (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VU 1320/13

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na mocy decyzji z dnia 27 sierpnia 2013 r., znak (...) po rozpatrzeniu wniosku z dnia 05 sierpnia 2013r. odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury.

W uzasadnieniu organ rentowy podał, powołując się na art. 184 ust.1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz na § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, iż wnioskodawca nie udowodnił 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zdaniem organu rentowego ubezpieczony w dniu wejścia w życie ustawy (01 styczeń 1999r.) udowodnił 26 lat, 6 miesięcy i 8 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Przy czym nie wykazał, iż ma 15 letni okres pracy w warunkach szczególnych. Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie zaliczył wnioskodawcy do pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia:

- od 01 września 1978r. do 28 listopada 1989r. w (...) Przedsiębiorstwie (...) w L., ponieważ w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 20 grudnia 2001 r. nie powołano się na przepisy branżowe. Brak także informacji, czy Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. jest następcą prawnym po (...) czy jedynie przechowawcą akt;

- od 18 września 1990r. do 31 grudnia 1998r. w Przedsiębiorstwie (...) sp. z o.o. w G., gdyż w świadectwie pracy z dnia 08 listopada 2001 r. nie określono charakteru pracy zgodnie z przepisami Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a stanowisko pracy jest niezgodne z przepisami branżowymi.

Dnia 30 sierpnia 2013r. wnioskodawca wniósł odwołanie od decyzji z dnia 27 sierpnia 2013r. domagając się jej zmiany. W odwołaniu ubezpieczony podnosi, iż w spornych okresach pracował jako kierowca samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony, na pełnym etacie. Zakłady pracy uległy likwidacji i Skarżący nie może udowodnić powyższego okresu zatrudnienia na podstawie dokumentów, a jedynie na podstawie zeznań świadków, którymi są jego koledzy z pracy.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu Zakład Ubezpieczeń Społecznych powołał się na te same okoliczności, które wskazał w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił:

Z. Z., ur. (...), z zawodu kierowca mechanik. Na dzień 01 stycznia 1999r. wykazał 26 lat, 6 miesięcy i 8 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Nie przystąpił do OFE.

(bezsporne)

W latach od 10 sierpnia 1972 r. do 17 września 1990 r. wnioskodawca był zatrudniony na stanowisku kierowcy w (...) Przedsiębiorstwie (...) w L.. Angażem z dnia 12 października 1978 r. zmieniono angaż Skarżącego z kierowcy samochodówŻ. na kierowcę samochodów S(...) od dnia 01 września 1978 r.. Samochodem tym wnioskodawca przewoził materiały budowlane takie jak koks, opał oraz inne materiały w zależności jakie miał zlecenie. Pracę na tym stanowisku ubezpieczony wykonywał do dnia 28 listopada 1989 r.. W okresie od 29 listopada 1989 r. do 17 września 1990 r. wnioskodawca przebywał na urlopie bezpłatnym.

Dowód: akta ZUS – świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach, k. 4;w aktach osobowych – zmiana angażu, k. 28,29, angaże – k. 16-22, świadectwo pracy – k. 1;zeznania świadków – nagranie audio-video 00:04:01, 00:20:33; wyjaśnienia wnioskodawcy, 00:35:50.

W okresie od 18 września 1990 r. do 08 listopada 2001 r. Skarżący był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...)w G. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego – mechanika w dziale obsługi. Firma zajmowała się remontami hutniczymi. Wnioskodawca jako kierowca samochodu ciężarowego typuS. przewoził materiały związane z działalnością huty tj. blachy, rury, kątowniki. W zakładzie nie było warsztatu, naprawy i bieżąca konserwacja były wykonywane przez kierowców tych pojazdów. Wnioskodawca wykonywał jednocześnie prace kierowcy samochodu ciężarowego i mechanika.

Dowód: w aktach osobowych – umowa o pracę, angaże, k.1,2,8; świadectwo pracy, k. 123; zeznania świadków – nagranie audio – video 00:08:52, 00:25:51; wyjaśnienia wnioskodawcy, 00:35:50.

Sąd zważył:

Odwołanie było nieuzasadnione.

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym przed 01 stycznia 1949r., będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt.1, tj. innym niż 65 lat dla mężczyzn. Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. I tak zgodnie z § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach, wymienione

w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn, 2) ma wymagany okres zatrudnienia 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Z mocy art. 184 ust. 1 ustawy emerytalnej cytowane przepisy znajdują zastosowanie w stosunku do ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r., którym przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (01.01.1999r.) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2).

W sprawie bezspornym był fakt, iż w dacie złożenia wniosku o emeryturę wnioskodawca miał wymagany przepisem art. 27 ustawy emerytalnej okres składkowy i nieskładkowy - 25 lat, osiągnął wymagany wiek 60 lat (po dacie wydania zaskarżonej decyzji), nie przystąpił do OFE.

Sporna między stronami była ocena czy skarżący na dzień 01 stycznia 1999 r. posiada 15 letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Organ rentowy uznał, iż na dzień 01 stycznia 1999r. ubezpieczony nie udowodnił żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach wobec wymaganych 15 lat.

Wnioskodawca wskazywał natomiast, że ma wymagany 15 – letni okres pracy w szczególnych warunkach, bowiem jako taki należy uznać zakwestionowany przez ZUS okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) i (...) na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych oraz kierowca samochodów ciężarowych – mechanik.

Sąd podzielił stanowisko organu rentowego w tym zakresie, że wnioskodawca nie ma wymaganego 15 – letniego okresu pracy w warunkach szczególnych.

Okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. są okresy w których praca w szczególnych warunkach wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku i tylko praca wymieniona w wykazie A załącznika do rozporządzenia. Przy czym dla oceny czy konkretna praca była pracą wykonywaną w szczególnych warunkach decydujące znaczenie ma nie sama nazwa zajmowanego stanowiska a czynności w jej ramach faktycznie wykonywane (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 28 grudnia 2012 r., sygn. akt III AUa 1192/12, LEX nr 1240032; wyrok

Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 27 lutego 2013 r., sygn. akt III AUa 1221/12, LEX nr 1294841). Do kognicji Sądu należy samodzielne ustalenie, jakie prace wykonywał wnioskodawca i czy prace te należy zaliczyć do prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (por. także wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 28 lutego 2013 r., sygn. akt III AUa 910/12, LEX nr 1293579). Postępowanie sądowe o świadczenia emerytalno-rentowe regulowane jest przepisami kodeksu postępowania cywilnego, które nie zawiera ograniczeń dotyczących postępowania dowodowego co oznacza, iż okoliczności, od których uzależnione jest prawo do emerytury mogą być wykazywane wszelkimi środkami dowodowymi przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego, w tym także zeznaniami świadków czy opiniami biegłych (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 11 września 2012 r., sygn. akt III AUa 291/12, LEX nr 1223240).

Z materiału dowodowego zgromadzonego w rozpatrywanej sprawie wynika, iż w Przedsiębiorstwie (...) wnioskodawca był zatrudniony na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych – mechanika w dziale obsługa. Jak wynika z zeznań świadków jak też wyjaśnień samego wnioskodawcy jako kierowca samochodu ciężarowego typu S. przewoził

materiały związane z działalnością huty tj. blachy, rury, kątowniki. W zakładzie było kilka samochodów i nie było wyodrębnionego warsztatu. Naprawy i bieżąca konserwacja były wykonywane przez kierowców tych pojazdów. Powyższe oznacza, iż wnioskodawca łączył pracę kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony z pracą mechanika. Nie można zatem zakwalifikować tego rodzaju czynności jako pracy kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (koparka, spycharka), pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów wymienionej w wykazie A, dziale VIII, poz.2 załącznika do rozporządzenia RM z 7 lutego 1983r.. bowiem praca ta nie była wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy - § 2 ust.1 Rozporządzenia RM z 1983r.. Powyższe stwierdzenie oznacza, iż warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku, stale tj. ciągle wykonuje pracę w szczególnych warunkach i nie wykonuje w tym czasie żadnych innych czynności nie związanych z zajmowanym stanowiskiem. A zatem w przypadku jednoczesnego wykonywania prac wymienionych w rozporządzeniu z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43), z niewymienionymi, nawet gdy stosunek tych prac jest nieproporcjonalnie wysoki na rzecz tych pierwszych, przekreśla to możliwość uznania za pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jako, że nie była wykonywana stale, w pełnym wymiarze czasu pracy (por. także wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 5 lutego 2013 r., sygn. akt III AUa 1308/12, LEX nr 1286495; wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 13 marca 2013 r., sygn. akt III AUa 1069/12, LEX nr 1312031). Jedynym odstępstwem od powyższej reguły jest sytuacja w której inne równocześnie wykonywane prace stanowią integralną część (immanentną cechę) większej całości dającej się zakwalifikować pod określoną pozycję załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze bądź kiedy czynności wykonywane w warunkach nienarządzających na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia mają charakter incydentalny, krótkotrwały, uboczny (por. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2012 r. II UK 233/11 LEX nr 1216852). Wnioskodawca nie wykazał w sposób niebudzący wątpliwości, iż stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony a wykonywane naprawy tych pojazdów miały charakter incydentalny bądź stanowiły integralną część całości. Świadek B. zeznał, iż naprawy i bieżąca konserwacja były wykonywane przez kierowców pojazdów. Wnioskodawca także przyznał fakt, iż sam zajmował się naprawami. Natomiast świadek S. zeznał, iż w firmie były łączone stanowiska mechanika z innymi stanowiskami, a kierowca mechanik w dziale obsługi zajmował się naprawą całego sprzętu który był w firmie. Ponadto przedmiotem działalności firmy nie były usługi transportowe tylko remontowe.

Należy zatem stwierdzić, iż ubezpieczony łączył prace kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony z pracą mechanika, która nie jest wymieniona w wykazie A załącznika do rozporządzenia RM z 7 lutego 1983r.. Praca mechanika mogłaby być zaliczona do pracy w szczególnych warunkach gdyby naprawy były dokonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych o których mowa w wykazie A załącznika do rozporządzenia w dziale XIV poz.16.

Nie można zatem wnioskodawcy uznać okresu pracy w Przedsiębiorstwie (...) w G. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego – mechanika w dziale obsługi jako pracy w szczególnych warunkach, której wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

Z uwagi na fakt, iż pozostały okres pracy w Przedsiębiorstwie (...) jest niewystarczający do wymaganego okresu pracy w szczególnych warunkach, należy wskazać, iż analiza charakteru tego zatrudnienia jest bezprzedmiotowa. Potencjalne bowiem uznanie tego okresu jako okresu wykonywania przez wnioskodawcę pracy w szczególnym charakterze nie pozwoli mu na uzyskanie prawa do emerytury.

Mając na uwadze powyższe Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kodeksu postępowania cywilnego oddalił odwołanie Z. Z. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 27 sierpnia 2013r., znak (...).